

at udrede den overordentlige Skat efter Contingentsystemet, eller om man skulde tage de foreliggende nye Forslag til Følge ogsaa for den første Skatteligning. Det var det Spørgsmaal, som blev forelagt for dette Thing, og som blev drøftet i det her nedsatte Udvalg. Nu kan jeg ikke Andet end paa det Varmeste udtale min Anerkjendelse baade af dette Udvalgs Arbejde og af den Beslutning, Thinget traf, idet jeg holder mig overbevist om, at det allerede paa det Standpunkt, som vi dengang vare paa, vilde have været forbundet med ganske særdeles Vanskelighed at faae en Skat efter Contingentsystemet gjenneført i det andet Thing, hvor jeg troer, at Fleertallet er afgjort imod et saadant System; derfor troer jeg, at det var et overmaade fortjenstligt Resultat, som Udvalget kom til, og som Thinget bifaldt, nemlig at vedtage det af Folkethinget udarbejdede System ogsaa for den Skatteligning, som foreslod. Smidlertid troer jeg, at det kan siges, at, efterat det høie Thing har vedtaget dette, saa vilde det være endnu langt mere betænkeligt paa det nuværende Standpunkt af Sagen at følge det Forslag, som det ærede Medlem, der nylig talte, fremsatte; thi, medens det paa det forrige Standpunkt kunde siges, at dette Thing havde havt saa liden Leilighed til at prøve det foreslaaede System, at man aldeles ikke kunde have en saadan Overbeviisning om dets Hensigtsmæssighed, at man overhovedet turde gaae ind derpaa, saa forekommer det mig, at, efterat det høie Thing engang har fundet Principerne for Lovforslaget at være af den Besskaffenhed, at det fortjener at forsøges, vilde det i overordentlig Grad forøge de Vanskeligheder, som nødvendigviis her maae komme i Betragtning, om man nu paa dette senere Stadium vilde gjenoptage saadanne Tanker som dem, der tidligere vare fremsatte. Jeg maae tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den Wandring, som er foretagen i, hvad Thinget besluttede forrige Gang, idet man istedetfor at lade Loven gjælde for een Skatteligning har udstrakt dens Gyldighed til to, er en Wandring, som aldeles ikke berører Principet i hvad det ærede Thing har vedtaget. Det ærede Thing har jo sagt: Vi vilde gaae ind paa dette System, men kun forsøgsviis, og dette er fastholdt

ved Lovens Forhandling i det andet Thing; thi, naar man siger, at denne Lov gjælder kun for to Skatteligninger, saa kan dette ikke have nogen anden Mening, end at det skal være at betragte som et Forsøg. Jeg troer endogsaa, at, naar et Forsøg skal gjøres efter dette System, saa kan man ikke vel gøre det med mindre end to Skatteligninger; det have vi tilstrækkelig erfaret, da vi udfrebe Indkomsskat efter Contingentsystemet. Den første Gang denne Skatteligning blev forsøgt, gik det meget ufaldkomment dermed, og der fremkom store Uligheder; men anden Gang gik det langt bedre, og jeg kan tilføie, at jeg for mit eget personlige Vedkommende gjerne vilde have seet, om man havde udstrakt Forsøget til een eller to Skatteligninger endnu. Jeg troer nemlig, at det nok kunde være, at en Deel af den Uvillie, som mange Steder i Landet har reist sig mod Contingentsystemet, da vilde have taget betydelig af. Men, mine Herrer, den Tanke fandt jeg det ikke muligt at føre igjennem ligeoverfor de mange Vidnesbyrd, som fra de forskjelligste Dele af Landet fremkom om, at der hos Befolkningen afgjort herskede den Mening, at man maatte foretrække et System, hvorved Fordelingen af Contingenterne blev undgaaet. Sagen er nu altsaa paa det Standpunkt, at jeg ikke kan see rettere, end at Thinget i god Consequents med sin tidligere Beslutning og under Fastholden af sin Grundtanke ved Lovens forrige Behandling vil gjøre ret i at betræde den Bane, som er angiven ved det Lovforslag, som nu foreligger for samme. — Hertil maae jeg endnu tillade mig en mere almindelig Betragtning, men som jeg troer vil vise, hvor særdeles vigtigt det er for vort Lands Finantsfer, at Sagen nu gaaer paa den Maade, som jeg har tilladt mig at angive. Det vil være i de Herrer's Grindring, at, da vi første Gang vedtog en Indkomsskat, da skete dette under et saadant ydre Tryk, at man temmelig let gik ind paa det, der fremskillede sig for den første Betragtning af Sagen som den vigtigste og lempeligste Maade, hvorpaa man kunde tilvejebringe de Fornødenheder, som Riksen medførte. Efterat man første Gang havde behandlet Sagen, var man kommen ind paa den Grundtanke, at Contingentsystemet